

Internationale competenties in het mbo

In een onderzoek naar 'internationale' competenties voor startbekwame mbo'ers plant is in kaart gebracht over welke competenties het gaat. Groen mbo bereidt hen immers voor op een loopbaan die zeer waarschijnlijk een internationale dimensie heeft.

De sector Tuinbouw en Uitgangsmaterialen (T&U) is aangemerkt als topsector omdat Nederland in deze sector internationaal koploper is. Bedrijfsleven in deze sector verwacht dat het onderwijs leerlingen en studenten helpt aan zogenaamde internationale competenties. Maar welke competenties zijn dan belangrijk? Hoe bereid je mbo-leerlingen goed voor op een internationale loopbaan? En hoe kun je deze competenties inpassen in curricula van groene mbo-opleidingen? Dat waren vragen in dit project.

Doel was inzicht verkrijgen in de competenties die een startbekwame mbo'er volgens werkgevers moet hebben om te kunnen functioneren in de internationale agribusiness, met name in de sector plant. Er is in dit WURKS-project nauw samengewerkt met een KIGO-project over dit onderwerp. In verschillende stappen zijn onderzoekers van de leerstoelgroep Educatie- en competentiestudies en medewerkers uit groen onderwijs (AOC De Groene Welle, AOC Terra, Citaverde College, Clusius College, Wellantcollege en Stoas Wageningen Vilentum Hogeschool) gekomen tot een set van internationale competenties voor mbo'ers.

'Als exportkansen stijgen, neemt het belang van internationalisering toe'

Diepte-interviews

Er bleek beperkt literatuur te bestaan over de gewenste competenties voor een

internationale loopbaan. Daarom is in vijftien interviews met experts op het gebied van internationalisering een bronnenonderzoek gedaan. De experts kwamen niet per se uit de agrarische sector, maar waren wel werkzaam in een internationale context, bijvoorbeeld in training, onderwijs of bedrijfsleven.

De uitkomst van deze verkenning vormde input voor diepte-interviews bij 35 bedrijven in de T&U-sector. Deze bedrijven moesten ten minste één mbo-alumnus als medewerker hebben opgeleid als vakbekwame medewerker vershandel en logistiek, specialist, manager of in- en verkoper. Ook is een lijst met competenties die het bronnenonderzoek had opgeleverd, voorgelegd aan de 35 bedrijven. De resulterende set van competenties is gebruikt in een digitale enquête.

Bedrijfsleven benoemt belangrijkste competenties

De digitale enquête is vervolgens uitgezet onder bedrijven uit de plantenteeltsector. Totaal 58 bedrijven hebben de enquête volledig ingevuld. De resultaten geven inzicht in het belang van het beheersen van competenties binnen vier categorieën: talen, sociale vaardigheden, handel drijven en interculturele competenties. Respondenten achten deze competenties belangrijker voor een manager en een in- en verkoper dan voor een logistiek medewerker of specialist.

Een resultaat is dat er een set van internationale competenties is vastgesteld met het bedrijfsleven. En conclusie van het project is dat het belang van de betreffende internationale competenties zowel door bedrijfsleven als onderwijs onderschreven wordt.

Het is soms lastig vast te stellen of de competenties specifiek bij een werknemer in het groene domein horen of dat ze wezenlijk onderdeel zijn van het maatschappelijk gedrag van een mondiale burger. Ook is geconstateerd dat internationale competenties niet op zichzelf staan. Onderwijsinstellingen moeten ze daarom inbedden in lesplannen en curricula. Om internationale competenties aan te leren, hoef je niet direct naar het buitenland. Ook opdrachten in de klas, stage bij bedrijven met een internationale oriëntatie of samenwerking met buitenlandse scholen en internationaal bedrijfsleven kunnen een student inzicht geven in internationale ontwikkelingen en de invloed op de sector en zijn/haar werkzaamheden. Met Aequor wordt gesproken over positionering van internationale competenties in de beroepsgerichte kwalificatiestructuur.

Meer informatie

Hansje Eppink

E h.eppink@wur.nl

Gonneke Leereveld

E g.leereveld@wellant.nl

Ton Stok

E a.stok@wellant.nl

Belangrijkste internationale competenties voor groen domein (T&U)

De medewerker beheerst een buitenlandse taal (met nadruk op Engels/Duits) waarbij de persoon zich met betrekking tot algemene en vakinhoud verstaanbaar kan maken en in deze taal kan lezen en schrijven.

De medewerker is in staat in een internationale context creatieve oplossingen te bedenken, met druk en tegenslag om te gaan, werkafspraken na te komen en in het uitvoeren van zijn werkzaamheden zelfverzekerd gedrag te tonen.

De medewerker is in staat kennis van cultuurverschillen, organisatiestructuren en omstandigheden en gewoontes in de landen waarmee handel wordt gedreven gericht in te zetten in de omgang met buitenlandse collega's, klanten, leveranciers of andere partijen.

De medewerker is in staat zich te verplaatsen in de ander en aspecten vanuit een ander perspectief te bekijken.

De medewerker is in staat kennis van de internationale markt en marktwerking, wet- en regelgeving, teeltomstandigheden en inzicht in productbehoeften gericht in te zetten bij het uitvoeren van de eigen werkzaamheden en de medewerker is in staat een vertrouwensrelatie op te bouwen met buitenlandse partijen.

